

Aan mijn kleinzoon: ‘De toekomst? Opa is er zelf bang voor’

Lieve Wouters

Guido De Baere is een actieve Grootouder voor het Klimaat. Voor het boek ‘De tijd dringt’ schreef hij een aangrijpende brief aan zijn kleinzoon.

Het boek *De tijd dringt* (EPO, 2023) bundelt 69 brieven van Grootouders voor het Klimaat. Leden en ambassadeurs van de beweging schreven brieven waarin ze hun bezorgdheid uitdrukken over de klimaatverandering. Onder de bekende briefschrijvers vinden we namen als **Kristien Hemmerechts, Caroline Pauwels, Herman Balthazar, Jeanne Devos** en **Jan Peumans**.

Maar de meest aangrijpende brief is volgens ons die van grootouder **Guido De Baere**. Je leest hem hier als smaakmaker.

Lieve kleinzoon,

Terwijl ik je in gedachten deze brief schrijf, lig je naast mij op een bank in het park te slapen. Daarnet was je nog heel actief. We hadden samen gevoetbald – opa in de goal. Tot je de schommel ontdekte. Dat was nog leuker.

En plots was je moe. Je vlijde je hoofd op mijn dubbelgevouwen jas die net nog als doelpaal had gediend, en je was vertrokken naar dromenland. Een gevolg van de medicijnen die je al een tijdje neemt om het op school haalbaar te houden?

Ik was al blij dat ik je meekreeg naar buiten, even weg van die computerspelletjes. Gelukkig voetbal je heel graag. Al vraag ik mij bezorgd af hoe lang de trainer, je medespelers en de ouders langs de zijlijn nog zullen tolereren wat zij je ‘emotionele uitbarstingen’ noemen. Nog meer medicatie? En waar is goede begeleiding te vinden? We voelen ons soms zo machteloos, omdat we je niet beter kunnen helpen ... We hebben er geen idee van wat er soms in je hoofd

omgaat, hoe prikkels binnenkomen en welke disharmonie en chaos ze veroorzaken ...

Je gezicht is nu ontspannen. Toch maak je je, ook al ben je pas twaalf, al veel te veel zorgen.

Je bent heel gevoelig voor pijn en lijden van mensen en dieren. De verhalen over oorlog maken je bang. Gelukkig denk je nog niet te veel aan de toekomst, en hoe dat moet als wij, en vooral als ook je ouders er niet meer zijn. Zonder steun van mensen die je begrijpen en het goed met je voor hebben, zal je het, vrees ik, niet redden.

De toekomst? Je opa is er zelf bang voor. Dag na dag waarschuwen wetenschapsmensen ons dat het voortbestaan van de mensheid in het gedrang komt als we ons gedrag niet aanpassen, als we de opwarming van de aarde niet kunnen stoppen. Of de verschraving van de biodiversiteit, waardoor de ecosystemen een voor een dreigen uit te vallen. Terwijl we voor ons voortbestaan van die systemen afhankelijk zijn.

Hoe moet ik je uitleggen dat we gerust zonder vlees kunnen, en toch dieren doden, omdat we vlees lekker vinden? Dat we opzettelijk de aarde vernielen, de planeet die ons voedt en leven geeft? En zoveel andere zaken, waaruit onze dubbele moraal blijkt?

Wat ik onthou uit de webinars en vele artikels die ik lees, en waar ik hoop uit put: hoe dieper de crisis, hoe meer kans op fundamentele veranderingen in hoe we ons samenleven organiseren.

Daarbij moet het niet alleen gaan om een energie- of een grondstoffentransitie, maar ook om een meer rechtvaardige en inclusieve samenleving. Zonder dat zal de klimaatopwarming alleen maar meer ongelijkheid en armoede veroorzaken. Hoe vind jij dan je plek in de wereld, jij die zo weinig weerbaar bent?

Is het een utopie dat we erin zullen slagen het menselijke egoïsme te overwinnen ten voordele van een samenlevingsmodel waarbij er respect is voor de grenzen van de planeet, waarbij iedereen ongeacht zijn positie of statuut kan bijdragen aan de besluitvorming, en waarbij gestreefd wordt naar inclusie? Het is wel duidelijk dat dit ideaal niet zonder slag of stoot bereikt kan worden. Het is niet weinig, de mentaliteitsverandering die nodig zal zijn. Ook al krijgen we er veel voor terug, het zal moeite kosten om sommige van onze privileges af te staan. Maar zonder dat blijft de sociale ongelijkheid voortduren en de achterstelling, uitsluiting, discriminatie en armoede die ze veroorzaakt.

De uitdagingen waar we voor staan zijn zo gigantisch dat we als mensheid alleen kunnen overleven door intensief samen te werken. Dat zou toch dé kans kunnen zijn om eindelijk met z'n allen te begrijpen dat het algemeen belang ook ons belang is?

Ach, het kost soms moeite te blijven geloven dat het wel goed komt ...

Straks thuis zal de koffie klaarstaan. Voor jou fruitsap. En een koekje natuurlijk. Zal ik deze gedachten-brief dan ook echt uitschrijven? Welnee, natuurlijk niet, dit is geen brief voor jou. Laat mij maar al die moeilijke woorden en sombere gedachten schrappen.

Ik zal schrijven dat ik van je hou.

En dat ik je beloof, dat ik (samen met oma!) dapper verder zal meehelpen om de wereld een beetje beter te maken. Voor alle mensen en alle andere levende wezens, en zeker voor wie kwetsbaar is, geen stem heeft of afhankelijk is van de zorgzaamheid van anderen.

Kom jongen, wakker worden, we gaan terug naar oma. Oma, die volgens jou de liefste oma van de hele wereld is. En daar kan ik je alleen maar helemaal gelijk in geven.

Opa

[Ontdek de website van Grootouders voor het Klimaat.](#)